

וְהָכִי אֵיחֹו כִּד קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא נְחִית לְשִׁלְטָאָה
 עַל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּאֵיחֹו טוֹב מְטַטְרוֹן.
 רַע סְמָאֵל, שֵׁד, מְלָכָא דְשִׂדִּים. (דף רפ"ג ע"א) מְטַטְרוֹן
 מְלָאךְ, מְלָכָא דְמְלָאכִים. אֲבָל מְסַטְרָא דְאֵילָנָא דְחַיִּי,
 שִׂדֵי אֵיחֹו יְסוּד. וּבְגִין דָּא לְמַטָּה, שְׁנַיִם, עֶבֶד וְרַבּוֹ,
 דְּלֹא אֵינוֹן יְחוּדָא חָדָא, וְלַמַּעְלָה, אֶחָד. תְּפַאֲרַת
 יְסוּד, דְּגוּף וּבְרִית חֲשִׁבְנִין חַד, דְּאֵיחֵי עֲמוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא וְצַדִּיק.

בְּגוֹזָנָא דְתַפְלִין דְרֹאשׁ, דְּאֵיחֹו בִּינָה עַל תְּפַאֲרַת,
 מְסַטְרָא דְאֵילָנָא דְחַיִּי דְאֲצִילוֹת, וּמְלַכּוֹת
 תְּפִלָּה דִיד. הָכִי לְתַתָּא בְּאֵילָנָא דְחַיִּי דְבְרִיאָה,
 מְסַטְרָא דְבְרֻסְיָא עֲלָאָה, תְּפִלִּין דְרֹאשׁ מְטַטְרוֹן.
 תְּפִלִּין דִּיד דִּילִיָּה, כְּפֵא תַחְתּוֹן. וְהֵא אֵיחֹו דְאָמַר
 נְבִיא עֲלִיָּה, (ירמיה יז) כְּפֵא כְבוֹד מְרוֹם מְרֹאשׁוֹן.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַפֶּתַח. יְהוָה שֶׁהוּא רַבּוֹנָךְ מִכְּפָנִים.
 וְכֹךְ הוּא בְּשֵׁהקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד
 לְשִׁלְטַע עַל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא טוֹב
 מְטַטְרוֹן. רַע סְמָאֵל, שֵׁד, מְלַךְ הַשִּׂדִּים.
 מְטַטְרוֹן מְלָאךְ, מְלַךְ הַמְּלָאכִים. אֲבָל
 מְצַד עֵץ הַחַיִּים, שִׂדֵי הוּא יְסוּד. וְלִכְּנֵן
 לְמַטָּה שְׁנַיִם, עֶבֶד וְרַבּוֹ, שְׂאִינָם יְחוּד
 אֶחָד, וְלַמַּעְלָה אֶחָד. תְּפַאֲרַת יְסוּד, שְׁגוּף
 וּבְרִית נְחִשְׁבִּים לְאֶחָד, שֶׁהִיא עֲמוּד

הָאֲמַצְעִי וְצַדִּיק.
 כְּמוֹ שֶׁתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁהוּא בִּינָה עַל
 תְּפַאֲרַת, מְצַד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים שֶׁל
 אֲצִילוֹת, וּמְלַכּוֹת תְּפִלָּה שֶׁל יָד – כֹּךְ
 לְמַטָּה בְּעֵץ הַחַיִּים שֶׁל בְּרִיאָה, מְצַד
 הַכְּפֵא הָעֲלִיוֹן, תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ מְטַטְרוֹן.
 תְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁל כְּפֵא תַחְתּוֹן. וְהוּא מַה
 שְׂאָמַר עָלָיו הַנְּבִיא, (ירמיה יז) כְּפֵא כְבוֹד
 מְרוֹם מְרֹאשׁוֹן.

אָבֵל מִסְטָרָא דְעֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע, בְּקִשׁוֹרָא
 דְּתַפְלִין, אֲתִקְשֵׁר יִצְרַר הָרַע תַּחֲתוֹת יִצְרַר הַטּוֹב,
 בְּעֵבְדָא תַּחֲתוֹת מְאָרִיָּה, בְּקָלָא דְאֹרִייתָא, בְּקָלָא
 דְּצִלוֹתָא, בְּקוֹל הַשּׁוֹפָר. קָלָא אִיהוּ רומ"ח לְנִפְיָה.
 וְדָא קוֹל הַשּׁוֹפָר, קוֹל דְּעֵמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ
 כְּלִיל אִשָּׁא מִיָּא וְרוּחָא. דְּאֵינוֹן תַּלְתַּת אֲבָהוֹן, דְּבַהוֹן
 הִי"ו, ה' בְּאַבְרָהָם, י' בְּיִצְחָק, בְּכָל אֲתָר ה' דְּשְׁלִיט
 עַל י' דִּינָא הוּא, וְהֵאֵי אִיהוּ הִי מִן אֱלֹהִים. וּבְגִין
 דָּא (תהלים מז) עָלָה אֱלֹהִים בְּתִרוּעָה. ו' מִן וְאֵלֵהִי יַעֲקֹב,
 וְדָא רוּחַ הַשּׁוֹפָר, שְׂכִינְתָא מְנָא דְכְּלָהוּ תַּלְתַּת, וְאִיהוּ
 ה' מִן הַשּׁוֹפָר.

דְּאֵינוֹן י' שׁוֹפְרוֹת, דְּאֵינוֹן קִשְׁר"ק קִשְׁ"ק קִר"ק,
מִתְלַבְּשִׁין בְּהוֹן ה"א יו"ד וְא"ו ה"א, דְּכָל
אֲתוּוֹן אֵלִין (ס"א אֵינוֹן) דִּינִין לְסִטְרִין אַחֲרֵינִין וְלַחֲיִיבִיא.

לשון הקודש

— דִּין הוּא, וְזֵהוּ הִי מֵאֱלֹהִים, וְלָבָן (תהלים
 m) עָלָה אֱלֹהִים בְּתִרוּעָה. ו' מִן וְאֵלֵהִי
 יַעֲקֹב, וְזֵה רוּחַ הַשּׁוֹפָר. שְׂכִינְתָא כְּלִי שָׁל
 כָּל הַשְּׁלֵשׁ, וְהוּא ה' מִן הַשּׁוֹפָר.

שָׁהֵם עֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת, שָׁהֵם קִשְׁר"ק
 קִשְׁ"ק קִר"ק, מִתְלַבְּשִׁים בְּהֵם ה"א יו"ד
 וְא"ו ה"א. שְׁפָל הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ (תה) דִּינִים
 לְצַדִּידִים אַחֲרֵים וְלַרְשָׁעִים.

אָבֵל מִצַּד עֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע, בְּקִשְׁשֵׁר
 הַתַּפְלִין נִקְשֵׁר יִצְרַר הָרַע תַּחֲתוֹת יִצְרַר הַטּוֹב
 כְּמוֹ עֵבֶד תַּחֲתוֹת רַבּוֹ, בְּקוֹל הַתּוֹרָה, בְּקוֹל
 הַתַּפְלָה, בְּקוֹל הַשּׁוֹפָר. קוֹל שֶׁהוּא רומ"ח
 אֵלִין, וְזֵה קוֹל הַשּׁוֹפָר, קוֹל הָעֵמוּד
 הָאִמְצָעִי, שְׁפָלוֹל מֵאִשׁ מִים וְרוּחַ, שָׁהֵם
 שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת שְׂבָהֵם הִי"ו, ה' בְּאַבְרָהָם,
 י' בְּיִצְחָק. בְּכָל מְקוֹם ה' שְׁשׁוּלְטַת עַל י'

השלמה מההשמטות (סימן י"ז)

וְכָל אֶתְוֹן אֵלַי אֵינֹן (ס"א דינין) לְסִטְרִין אַחֲרֵינִי
וְלַחֲבִיבֵינָא, אֵינֹן כְּשֶׁלְשָׁלַאִין וְרוּמְחִין לְשׁוּפִין.
תְּרוּעָה שֶׁלְשָׁלַת וְתֵרִין תְּרוּעוֹת בְּעֶשְׂרָה שׁוּפְרוֹת
וְאֵינֹן חֵד מִן קֶשֶׁר"ק, וְתִנְיָנָא מִן קֶר"ק, וְאֵינֹן
עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא.

וְתִנְיָא צְדִיק כָּל חֵד עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא יִשְׂרָאֵל.
שְׁלִישִׁיה לְתַקִּיעָה דְאַבְרָהָם רַחֲמִין פְּשׁוּטִים
וְלְשָׁבְרִים דְיִצְחָק דִּינִין תְּבָרִין דְלֶבָא, דְשָׁבְרִים לְשׁוֹן
תְּבִירוֹ אֵינֹן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שמות כ"ג) שִׁבְרֵ תְּשִׁבֵר
מִצְבוֹתֵיהֶם. צְדִיק אִיהוּ שֶׁלְשָׁלַת תְּלִיתָא מְמוּצָע
בֵּין צְבָאוֹת דִּילִיה תֵּרִין שְׁפֹון, תַּקִּיעָה לְפָנֶיהָ
וְתַקִּיעָה לְאַחֲרֶיהָ.

שְׁתֵּי חֲצוּצְרוֹת כְּסָף אֶתְקָרְיָאוּ כַּד נִטְלִי מִרְחֵמֵי
דְאִיהוּ יְמִינָא, שְׁנַיִם כְּרוּבִים זָהָב אֶתְקָרְיָאוּ

לשון הקודש

– יִשְׂרָאֵל. שְׁלִישִׁיה לְתַקִּיעָה שֶׁל אַבְרָהָם
רַחֲמִים פְּשׁוּטִים, וְלְשָׁבְרִים שֶׁל יִצְחָק
דִּינִים שׁוֹבְרִים אֶת הַלֵּב, שְׁשָׁבְרִים לְשׁוֹן
שְׁבִירָה הֵם, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שמות כג) [וְ] שִׁבְרֵ
תְּשִׁבֵר מִצְבוֹתֵיהֶם. צְדִיק הוּא שֶׁלְשָׁלַת
שְׁלִישִׁי מְמוּצָע בֵּין צְבָאוֹת שֶׁלוֹ שְׁתֵּי
שְׁפָתִים, תַּקִּיעָה לְפָנֶיהָ וְתַקִּיעָה לְאַחֲרֶיהָ.
שְׁתֵּי חֲצוּצְרוֹת כְּסָף נִקְרְאוֹת כַּאֲשֶׁר

השלמה מההשמטות סימן י"ז
וְכָל הָאוֹתוֹת הָאֵלוֹ הֵן (דֵּינִים) לְצִדְדִים
אַחֲרִים וְלַחֲבִיבִים, הֵן כְּשֶׁלְשָׁלַאִין
וְרַמְחִים לְאִיבְרִים. תְּרוּעָה שֶׁלְשָׁלַת וְשְׁתֵּי
תְּרוּעוֹת בְּעֶשְׂרָה שׁוּפְרוֹת, וְהֵם אֶחָד מִן
קֶשֶׁר"ק, וְשְׁנֵי מִן קֶר"ק, וְהֵם הָעֲמוּד
הָאִמְצָעִי.
וְלִמְדָנוּ, צְדִיק כָּל אֶחָד הָעֲמוּד הָאִמְצָעִי

מִסְטָרָא דְגְבוּרָה דְתַמָּן כְּרוּבִים, וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְׁמָאל.
וּבְלָהוּ עֶשֶׂר אֶתְקַשְׁרוּ בְקֶשֶׁר אֶחָד דְּאִיהוּ סִימָן קש"ר
תְּקִיעָה שְׁבִרִי"ם תְּרוּעָה.

לְקַבְּלִיהָ קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין וְאוּקְמוּהָ רַבָּנָן, הֲרָאָה
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמוֹשֶׁה קֶשֶׁר שֶׁל
תְּפִלִּין וְדָא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא קְשׁוּרָא דְתַלְתָּא אֲבָהָן
לְעֵילָא, וְצַדִּיק קְשׁוּרָא דְנֶצְ"ח הו"ד יְסו"ד. וְהֵאֵי אִיהוּ
קֶשֶׁר בְּתוּךְ קֶשֶׁר, חוּתָם בְּתוּךְ חוּתָם לְמַהוּי חֲמָרָא
דְּאוּרִייתָא נְטִיר מְלֻגָא, וְהֵכִי חוּלְיָא לִית פְּחוּת
מִתַּלְתָּא כְּרִיכָן. וְדָא שְׁכִינְתָא דְאִיהִי בֵּת יְחִידָא קְשׁוּרָא
בְּשִׁין דְשַׁבָּת, אִיהוּ אוֹת דְתַפְּלִין קְשׁוּרָא בְּשִׁין דְתַפְּלִין
דְּאִיהִי תַלְתָּא עֲנָפֵי דְאֲבָהָן. וְדָא י"ש דְשַׁד"י אֲשֶׁתְּאֵר
דְּלִי"ת לְמַהוּי אַרְבַּע בְּתֵי דְתַפְּלִין.

לשון הקודש

בְּתוּךְ קֶשֶׁר, חוּתָם בְּתוּךְ חוּתָם, לְהִיּוֹת
הַיִּין שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁמוֹר מִכַּפְּנִים, וְכָךְ
חֲלִיָּה אֵין פְּחוּת מִשְׁלֵשׁ כְּרִיכוֹת. וְזוּ
הַשְׁכִּינָה שְׁהִיא בֵּת יְחִידָה קְשׁוּרָה בְּאוֹת
שִׁי"ן שֶׁל שַׁבָּת, הִיא אוֹת שֶׁל תַּפְּלִין
קְשׁוּרָה בְּאוֹת שִׁי"ן שֶׁל הַתַּפְּלִין, שְׁהִיא
שְׁלֵשָׁה עֲנָפִים שֶׁל הָאֲבוֹת, וְזֶה אוֹתוֹת
י"ש שֶׁל שַׁד"י. נִשְׁאַרָה אוֹת דְּלִי"ת לְהִיּוֹת
אַרְבַּע בְּתֵי הַתַּפְּלִין.

נוֹמְלִים מִרְחֻמִּים שְׁהוּא יְמִין. שְׁנַיִם
כְּרוּבִים זָהָב נִקְרָאִים מִצַּד הַגְּבוּרָה שְׁשֵׁם
כְּרוּבִים, וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְׁמָאל. וְכָל הָעֶשֶׂר
נִקְשָׁרִים בְּקֶשֶׁר אֶחָד שְׁהוּא סִימָן קש"ר
- תְּקִיעָה שְׁבִרִי"ם תְּרוּעָה.

כְּנֻגָהוּ קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְּלִין, וּבְאֲרוּהוּ
חֲכָמִים, הֲרָאָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמוֹשֶׁה
קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְּלִין, וְזֶה עֲמוּד הָאִמְצָעִי,
קְשׁוּר שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת לְמַעְלָה, וְצַדִּיק
קְשׁוּר שֶׁל נֶצְ"ח הו"ד יְסו"ד. וְזֶהוּ קֶשֶׁר

בְּהֵאֵי קְשׁוּרָא אֲתִקְשֵׁר שׁ"ד בְּשִׁלְשֻׁלַת, בְּקְשׁוּרָא
 דְּתַפְלִין בְּזַמְנָא דְּאִיהוּ קְשׁוּר. אִם יִצְיִלְהוּ
 אֱלוֹהֵי יַפְטוֹר גְּרַמִּיהַ מִשִּׁלְשֻׁלָּא דְּמִלְכָּא. בְּגִין
 דְּתִרְוּעָה אִיהִי בְּדַעַת וְאִיהִי עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, קְשֵׁר
 תְּלַת אֲבָהֵן. אֲשֶׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תִרְוּעָה, וְלֹא אָמַר
 שׁוֹמְעֵי. וּמִיָּד דְּאֲתִקְשֵׁר שְׁמַאֲלָא בִּימִנָא, אֲתַפְפִּיֵיא
 דִּינָא וְאֲתַגְבֵּר רַחֲמֵי.

וְקְשׁוּרָא דְּתִרְוּוּיָהּ דַּעַת. שִׁלְשֻׁלַת קְשׁוּר בְּתִקְוָה
 וּשְׁבָרִים. וְעַל דָּא פָּסַח יְמִינָא, רֵאשׁ
 הַשָּׁנָה שְׁמַאֲלָא, עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא מִתָּן תּוֹרָה.
 וְאִינוּן שְׁבַעָה בְּשַׁבְעָה מוּצְקוֹת, וְאִינוּן שְׁכִינָה עֲלָאָה
 כְּלִילָא מִשְׁבַּע סְפִירָן. שְׁכִינָה תִתְאַה בֵּת שְׁבַע וְאִינוּן
 אַרְבִּיסָר. עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא כְּלִיל תִרְוּוּיָהּ בִּי"ד
 יְהוָה יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְכֹל שְׁבַע מְסֻטָּרָא

לשון הקודש

וְהַקְשֵׁר נְקֻשָׁר שׁ"ד בְּשִׁלְשֻׁלַת בְּקְשֵׁר
 קְשׁוּרָה בְּתִקְוָה וּשְׁבָרִים. וְעַל זֶה פָּסַח
 הוּא יְמִין, רֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא שְׁמַאֲלָא,
 הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי הוּא מִתָּן תּוֹרָה. וְאֵלוּ
 שְׁבַעָה בְּשַׁבְעָה [וּשְׁבַעָה] מוּצְקוֹת, וְהֵם
 שְׁכִינָה עֲלִיוֹנָה כְּלוּלָה מִשְׁבַּע סְפִירוֹת.
 שְׁכִינָה תַחְתּוֹנָה בֵּת שְׁבַע, וְהֵם אַרְבַּע
 עֶשְׂרֵה. הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי כְּלוּל מִשְׁנֵיהֶם

בְּזֶה הַקְשֵׁר נְקֻשָׁר שׁ"ד בְּשִׁלְשֻׁלַת בְּקְשֵׁר
 שֶׁל הַתְּפִלִּין בְּזִמְנָן שֶׁהוּא קְשׁוּר. אִם
 יִצְיִלְהוּ אֱלוֹהֵי, יַפְטוֹר עֲצָמוּ מִשִּׁלְשֻׁלוֹת
 הַמֶּלֶךְ, מִשּׁוּם שֶׁתִּרְוּעָה הִיא בְּדַעַת וְהִיא
 הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי, קְשֵׁר שֶׁל שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת.
 אֲשֶׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תִרְוּעָה, וְלֹא אָמַר
 שׁוֹמְעֵי. וּמִיָּד שֶׁנִּקְשֵׁר הַשְּׁמַאֲלָא בִּימִין,
 נִכְפָּה הַדִּין וּמִתְגַּבְּרִים הַרַחֲמִים.

דְּשִׁבְיַנְתָּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קי"ט) שִׁבְעַ בְּיוֹם
הַלְלַתֶיךָ, לְקַבְּלָהָּ עִבְדִּין שִׁבְעַ הַקָּפוֹת.

סוּפָ"ה יֵאָהֲדוּ"נְהוּ, כ"ו ה"ס. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לוּלָב, וְשִׁבְיַנְתָּא אֶתְרוּג. לוּלָב דּוּמָה לְגוּפָא
וְאֶתְרוּג לְלֵבָא. וּבְגוּפָא אֵית ח"י חוּלְיִין, לוּלָב ח"י
נְעֻנְוֵעִין דְּלוּלָב. וּבְנִטְיִילַת לוּלָב ח"י נְעֻנְוֵעִין בְּאֲנָא ה',
ח"י נְעֻנְוֵעִין בְּהוּדוּ לְה', ח"י נְעֻנְוֵעִין תְּחִילָה וְסוּף ע"ב,
לְמִבְרַח בְּהוּן ע"ב מְמַנְן דְּמְמַנְן עַל רוּחִין בִּישׁוּן
וּמְלַלִין בִּישׁוּן.

שִׁבְעַת יוֹמֵי דְסוּפָה שִׁבְעַ סְפִירָן. סְפָה אֵימָא עֲלָאָה
דְּמִסְכְּבָא עֲלִיָּהוּ. נְסוּךְ הַמִּים וְנִיסוּךְ הַיִּין
מִסְטָרָא דִּימִינָא וְשִׁמְאַלָּא וְחַג שְׁמִינֵי חַג עֲצַרְת
שִׁבְיַנְתָּא תַתָּאָה, בְּרַתָּא דְּמִלְכָּא וּמִטְרוּנֵיתָא. אֵלֶּה
מוֹעֲדֵי ה' מְקַרְאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׁמוּנָה עֶשֶׂר נְעֻנְוֵעִים בְּאֲנָא ה', שְׁמוּנָה
עֶשֶׂר נְעֻנְוֵעִים בְּהוּדוּ לְה', שְׁמוּנָה עֶשֶׂר
נְעֻנְוֵעִים תְּחִילָה וְסוּף – ע"ב. לְהַבְרִיחַ
בְּהֵם ע"ב מְמַנִּים שְׁמִמְנִים עַל רוּחוֹת
רַעוֹת וּמְלַלִים רַעִים.

שִׁבְעַת יוֹמֵי הַסְּפָה – שִׁבְעַ סְפִירוֹת. סְפָה
– אֵמָא עֲלִיוּנָה שְׁמִסְכְּבַת עֲלֵיהֶם. נְסוּךְ
הַמִּים וְנִיסוּךְ הַיִּין – מְצַד שֶׁל יָמִין
וְשִׁמְאַל, וְחַג שְׁמִינֵי חַג עֲצַרְת שִׁבְיַנָּה

בִּי"ד – יְהוָ"ה יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְכָל
שִׁבְעַ מְצַד הַשִּׁבְיַנָּה. זְהוּ שְׁפָתוֹב (תהלים קיט)
שִׁבְעַ בְּיוֹם הַלְלַתֶיךָ. בְּנִגּוּדָה עוֹשִׂים שִׁבְעַ
הַקָּפוֹת.

סוּפָ"ה יֵאָהֲדוּנָה"י, כ"ו ה"ס. וְהַקּוּדֵשׁ
בְּרִיךְ הוּא לוּלָב, וְהַשִּׁבְיַנָּה אֶתְרוּג. לוּלָב
דּוּמָה לְגוּף, וְאֶתְרוּג דּוּמָה לְלֵב. וּבְגוּף יֵשׁ
שְׁמוּנָה עֶשֶׂר חֲלִיּוֹת, לוּלָב שְׁמוּנָה עֶשֶׂר
נְעֻנְוֵעִים שֶׁל הַלוּלָב. וּבְנִטְיִילַת הַלוּלָב

לְצִיפְרָא דְמַצְפְּצִין לָהּ בְּנֵהָא בְּכָל יוֹמָא בְּכַמְהָ
צְפְצוּפִין, וְאִתֵּי רַבִּיעַת עֲלֵיהוּ. בְּתַר דְּאִתְרַבִּיאוּ
גַּדְפִיחוּ דְּבְנֵהָא, פְּרַחוּ בְּלָחוּ בְּתַר אִימָא.

צִייד חַד הָוּה חַפִּים, בָּעָא לְצִיידָא לֹון. מָה עָבַד
צִייד, נָטַל לְאִימָא דִּילְחֹון וְקָשִׁיר לָהּ, וְאִתֵּי
צוּנְחַת בְּגִין בְּנֵהָא, שְׁמַעוּ בְּגִין קִלְחָ וְנַחְתוּ לְגַפְהָ
וְקָשִׁירוּ לֹון. בְּגִוּוּנָא דָּא אִימָא עֲלָאָה דְּאִתְמַר בָּהּ
(דברים כ"ב) וְהָאֵם רַבְּצַת עַל הָאֶפְרָחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים,
וְאִינוּן יִשְׂרָאֵל מַצְפְּצִין לָהּ בְּכַמְהָ צְפְצוּפִין דְּעִלּוּתִין
וְכו': (עד כאן מההשמשות).

אִינוּן בְּשִׁלְשָׁלַיִן וְרוּמְחִין וְסִיפִין. תְּרוּעָה שִׁלְשָׁלַת
אִתֵּי. וְתַרִי תְּרוּעוֹת אִית בְּעֶשְׂרָה שׁוּפְרוֹת.
וְאִינוּן חַד.

לשון הקודש

שְׁמַעוּ הַבְּנִים קוֹלָהּ וְיִרְדּוּ אֲצִלָּהּ וְקָשְׁרוּ
אוֹתָם. כְּמוֹ זֶה הָאִמָּא הַעֲלִינָה שְׁנַאֲמַר
בָּהּ (דברים כב) וְהָאֵם רַבְּצַת עַל הָאֶפְרָחִים
אוֹ עַל הַבִּיצִים, וְאִלוּ יִשְׂרָאֵל מַצְפְּצִים
אֵלֶיהָ בְּכַמְהָ צְפְצוּפִים שֶׁל תְּפִלוֹת וְכו':

(עד כאן מההשמשות)

הֵם כְּמוֹ שִׁלְשָׁלוֹת וְרוּמְחִים וְתַרְבּוֹת.
תְּרוּעָה הִיא שִׁלְשָׁלַת. וְשְׁתֵּי תְּרוּעוֹת יֵשׁ
בְּעֶשְׂרָה שׁוּפְרוֹת, וְהֵן אַחַת.

תַּחַתְנוּנָה, בַּת הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכָה. אֵלֶּה
מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קִדְשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם
בְּמַעְרָם. לְצַפּוֹר שְׁמַצְפְּצִים לָהּ בְּגִיחָ
בְּכָל יוֹם בְּכַמְהָ צְפְצוּפִים, וְהִיא רוּבְצַת
עֲלֵיהֶם. אַחַר שְׁנַגְדְּלוּ כַּנְפֵיהֶם שֶׁל בְּגִיחָ,
עָפוּ כָּלָם אַחַר אִמָּם.

צִייד אַחַד הִיָּה חַכֵּם, רָצָה לְצוּד אוֹתָם.
מָה עָשָׂה הַצִּייד? נָטַל אֶת הָאֵם שִׁלְחָם
וְקָשֶׁר אוֹתָהּ, וְהִיא צוּנְחַת בְּגִלְלַת בְּגִיחָ.

דְּאֵתְמַר בָּהּ וְהָאֵם רוֹבֵצַת עַל הָאֶפְרוֹחִים (או על הַבִּיטִים
 וְאֵינוֹן). יִשְׂרָאֵל מְצַפְצָפִין לָהּ בְּכַמְהָ צְפֻצּוֹפִין
 דְּעִלּוֹתֵין, וְאִיהִי לָא בַעֲיָא לְנַחְתָּא לְגַבִּייהוּ. יִשְׂרָאֵל
 מַה עֶבְדִין. נְטָלִין אִימָא דְאִיהִי שְׂכִינְתָּא בְּהַדְרִייהוּ,
 וְקִשְׂרִין לָהּ בְּקִשּׁוּרָא דְתַפְלִין. כַּד מְטָאן לְקַרְיַאת
 שְׁמַע, קְרָאן בְּנִין דִּילָהּ בְּשִׁית תִּיבִין דִּי־יְחוּדָא, דְּאֵינוֹן
 (דְּבָרִים 1) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד, הָא קָא
 נַחְתִּין לְגַבִּי אִמְהוֹן, קִשְׂרִין לוֹן עֲמָה. וְהֵאֵי אִיהִי (ויקרא
 כג) אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם, דְּאִיהוּ עוֹנְתָהּ, כְּמוֹ מוֹעֲדֵי.

הָבִי בְּגוּוֹנָא דָּא מְצָה, בָּהּ מְזַמְנִין לְשַׁבְּעָה יוֹמִין
דְּפִסְחָה. מְזַמְנִין לְשַׁבְּעָה יוֹמִין דְּסָפּוֹת, בְּשַׁבְּעָה
מִינֵי, דְּאֵינוֹן לוּלֵב, וְאֶתְרוּג, וְג' הַדְּסִים, וְג' בְּדֵי
עֶרְבָה. שְׁבוּעוֹת, קְרָאן לוֹן בְּאוֹרֵייתָא. רֵאשׁ הַשָּׁנָה
יוֹמָא דְּדִינָא, פֶּל חַד בְּמִינֵיהּ.

לשון הקודש

תְּרֵי הֵם יוֹרְדִים לְאָמֶם וְקוֹשְׁרִים אוֹתָם
 עֲמָה. וְזוֹהִי (ויקרא כג) אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם,
 שֶׁהוּא עוֹנְתָהּ, כְּמוֹ מוֹעֲדֵי.

כַּד כְּמוֹ זֶה מְצָה, בָּהּ מְזַמְנִים לְשַׁבְּעַת
 יְמֵי הַפִּסְחָה. מְזַמְנִים אֶת שַׁבְּעַת יְמֵי הַסָּפָה
 בְּשַׁבְּעָה מִינֵים, שֶׁהֵם לוּלֵב וְאֶתְרוּג
 וְשַׁלְשֵׁה הַדְּסִים וְשְׁנֵי בְּדֵי עֶרְבָה. שְׁבוּעוֹת
 קוֹרְאִים לָהֶם בַּתּוֹרָה. רֵאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם
 הַדִּין. פֶּל אֶחָד בְּמִינֵו.

שְׁנַאֲמַר בָּהּ (דְּבָרִים כב) וְהָאֵם רֹבֵצַת עַל
הָאֶפְרוֹחִים (או על הַבִּיטִים. וְהֵם). יִשְׂרָאֵל
מְצַפְצָפִים לָהּ בְּכַמְהָ צְפֻצּוֹפֵי תַפְלָה,
וְהִיא לֹא רוֹצָה לְרַדֵּת אֲלֵיהֶם. מַה עוֹשִׂים
יִשְׂרָאֵל? לּוֹקְחִים אֶת הָאִמָּא, שֶׁהִיא
שְׂכִינָה אֲלֵיהֶם, וְקוֹשְׁרִים אוֹתָהּ בְּקִשְׁר
שָׁל תַפְלִין, וְכַשְׁמַגְיָעִים לְקַרְיַאת שְׁמַע,
קוֹרְאִים בְּנִיָּה בְּשֵׁשׁ תַבּוֹת הַיְחוּד, שֶׁהֵן
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד.

כָּל מָאן דְקָרָא, כָּל דְרַגָּא בְמִינֵיהּ, יתְקַיִים בֵּיהּ,
 (ישעיה נח) אַז תִּקְרָא וַיִּי' יַעֲנֶה. א"ז, ז' יוֹמִין
 דְסָבוֹת, וְחַג שְׁמִינֵי עֶצְרַת. א"ז, מִצָּה, וַז' יוֹמִין דְפֶסַח.
 א"ז, סָפָה, וַז' מִינֵין דְלוּלָב, דְאֵינוּן שְׁלֹשׁ הַדָּסִים,
 וּשְׁנֵי עֲרֻבוֹת, לוּלָב, וְאַתְרוּג, וּכְלִילָן בְּד', הָא חַד סָרִי,
 כְּחוּשְׁבֹן ה"ו. וְצָרִיךְ לִזְמַר הַלֵּל עֲלֵיהוּ, הַלְלוּיָהּ,
 לְאַשְׁלֵמָא שֵׁם יְהוָה.

וְצָרִיךְ לְסַלְקָא לָהּ בְּמַחְשָׁבָה, בְּאַרְבַּע מִינִין, הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ז) אֲמַרְתִּי אֲעֵלָה בְּתָמָר.
 אֲעֵלָה סִימֹן: אֲתְרוּג, עֲרַבָּה, לוּלָב, הַדָּס. וּמַחְשָׁבָה
 שְׂמָא מְפָרֵשׁ, אֲשֵׁתָלִים בְּה' י"ד, כְּגוֹנָא דִי"ד פְּרָקִין
 דִּידָא דִימִינָא, דְבִיָּה צָרִיךְ לְנַטְלָא לוּלָב. הָרִי מִתַּן
 תּוֹרָה, שְׁבָעוֹת, שְׁבָעָה בְּשָׁבָעָה י"ד. בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, י"ד
 בְּקוֹל הַשּׁוֹפָר, וּבְעֶשֶׂר שׁוֹפְרוֹת, בְּדֹאוּקִימָנָא לְעֵילָא.

לשון הקודש

וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹתָהּ בְּמַחְשָׁבָה בְּאַרְבַּעַה
 מִינִים, זְהוּ שְׁפָתוֹב (שיר השירים ז) אֲמַרְתִּי
 אֲעֵלָה בְּתָמָר. אֲעֵלָה סִימֹן: אֲתְרוּג,
 עֲרַבָּה, לוּלָב, הַדָּס. וּמַחְשָׁבָה שֵׁם
 הַמְּפָרֵשׁ, נִשְׁלָם בְּה' י"ד, כְּמוֹ י"ד פְּרָקִין י"ד
 יוֹמִין, שְׁבָה צָרִיךְ לְטַל הַלוּלָב. הָרִי מִתַּן
 תּוֹרָה, שְׁבָעוֹת, שְׁבָעָה בְּשָׁבָעָה - י"ד.
 בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה י"ד בְּקוֹל הַשּׁוֹפָר, וּבְעֶשֶׂר
 שׁוֹפְרוֹת, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ לְמַעְלָה.

כָּל מִי שֶׁקָּרָא כָּל דְרַגָּה בְּמִינֵיהּ, יתְקַיִים בּוֹ
 (ישעיה נח) אַז תִּקְרָא וְה' יַעֲנֶה. א"ז - שְׁבָעָה
 יְמֵי סָבוֹת, וְחַג שְׁמִינֵי עֶצְרַת. א"ז - מִצָּה,
 וּשְׁבָעָה יְמֵי הַפֶּסַח. א"ז - סָפָה, וּשְׁבָעָה
 מִינֵין הַלוּלָב, שֵׁהֶם שְׁלֹשָׁה הַדָּסִים וּשְׁתֵּי
 עֲרֻבוֹת, לוּלָב וְאַתְרוּג. וּכְלִילָים
 בְּאַרְבַּעַה. הָרִי אֶחָד עֶשֶׂר כְּחוּשְׁבֹן ה"ו.
 וְצָרִיךְ לִזְמַר הַלֵּל עֲלֵיהֶם, הַלְלוּיָהּ,
 לְהַשְׁלִים שֵׁם ה'.

בַּפֶּסַח, אִיְהִי שְׁבִינְתָא י"ד הַגְּדוּלָה, מִסְטָרָא דְחֶסֶד.
 בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אִיְהִי י"ד הַחֲזֻקָה, מִסְטָרָא
 דְּגִבּוּרָה. בְּמִתַּן תּוֹרָה, י"ד רָמָה, מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא
 דְּאִמְצָעִיתָא. וּתְלַת זְמַנִּין י"ד, מ"ב. וּתְלַת אֲבָהִין
 דְּתַלְיִין מְנַיְהוּ, סְלִקִין חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים, בְּחֻשְׁבָּן יו"ד
 ה"א וְא"ו ה"א. בְּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יְמַלֹּךְ יי'
 לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרֻשַׁת וַיִּלֶךְ

וַיִּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל
 יִשְׂרָאֵל. רַבִּי חֲזַקְיָה פֶתַח, (ישעיה סג) מוֹלִיד לַיָּמִין
 מֹשֶׁה זְרוּעַ תְּפֹאֲרָתוֹ בּוֹקֵעַ מִיָּם מִפְּנֵיהֶם וְגו', זַכָּאִין
 אִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא אֲתַרְעֵי בְּהוּ, וּבְגִין
 דְּאֲתַרְעֵי בְּהוּ, קָרָא לוֹן בְּנִין (דף רפ"ג ע"ב) בּוֹכְרִין קַדְיִשׁוּן,
 אַחִין (פְּבִיבּוּל), נַחַת לְדַיָּרָא עֲמַהוּן. הָדָא הוּא דְכַתִּיב,

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

פְּרֻשַׁת וַיִּלֶךְ

וַיִּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל. רַבִּי חֲזַקְיָה פֶתַח, (ישעיה סג)
 מוֹלִיד לַיָּמִין מֹשֶׁה זְרוּעַ תְּפֹאֲרָתוֹ בּוֹקֵעַ
 מִיָּם מִפְּנֵיהֶם וְגו'. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
 שֶׁהַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בָּהֶם,
 וּמִשּׁוֹם שֶׁהִתְרַצָּה בָּהֶם קָרָא לָהֶם בְּנִים
 בְּכוֹרִים קְדוּשִׁים, אַחִים (פְּבִיבּוּל), וַיְרַד לְדוֹר

בַּפֶּסַח הִיא שְׁבִינְתָא, י"ד הַגְּדוּלָה מִצַּד
 הַחֶסֶד. בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הִיא י"ד הַחֲזֻקָה
 מִצַּד הַגִּבּוּרָה. בְּמִתַּן תּוֹרָה י"ד רָמָה,
 מִצַּד הָעֲמוּדָא דְאִמְצָעִי. וְשִׁלְשׁ פְּעָמִים י"ד
 – מ"ב. וְשִׁלְשָׁה אַבוֹת שְׁתַּלְוִיִּים מֵהֶם
 עוֹלָם אַרְבָּעִים וְחֲמִשָּׁה, בְּחֻשְׁבָּן יו"ד
 ה"א וְא"ו ה"א. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.
 יְמַלֹּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

(שמות כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקֹּדֶשׁ וּשְׁכַנְתִּי בְּתוֹכְכֶם. וּבָעֵא לְאַתְקֵנָא לְהוּ כְּגוּזְנָא דְלַעֲיִלָא, וְשֹׁאֲרֵי עַלְיֵיהוּ שְׁבַעָה עֲנְנֵי יָקָר, שְׁכִינְתֵיהָ אֲזֵלָא קַמְיֵיהוּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות יג) וַיֵּי הוֹלֵךְ לַפְּנֵיהֶם יוֹמָם.

תַּלְתֵּי אַחֲזִין קַדִּישִׁין אֲזֵלִין בִּינְיֵיהוּ, וּמֵאן אֵינּוּן. מִשָּׁה, אַהֲרֹן, וּמִרְיָם. וּבְזוֹכוֹתֵהוּן, יְהִיב לֹון קֶדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, מִתְּנֵן עַלְאִין (וְהָא אַתְמַר). כֹּל יוֹמוֹי דְאַהֲרֹן, לֹא אֶעְדוּ עֲנְנֵי יָקָר מִיִּשְׂרָאֵל. וְהָא אֲוֹקְמוּתָא, (בְּנִין) דְאַהֲרֹן דְרוּעָא יְמִינָא דִיִּשְׂרָאֵל הָוָה. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, (במדבר כא) וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עָרֹד וְגו', כִּי בָא יִשְׂרָאֵל דְרָדָא הָאֲתָרִים וְגו'. כֹּכַב נָשׁ דְאַזִּיל בְּלֹא דְרוּעָא, וְסַמִּיד גְּרַמִּיָּה לְכָל אַתָּר, וּכְדִין וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבַּּ מִמֶּנּוּ שְׁבִי, בְּגִין דְּהוּ בְּלֹא דְרוּעָא יְמִנָא. (ועל דא אַעֲטְרִיכוּ יִשְׂרָאֵל לְמַנְדַּר נְדָר עֲלֵיהָ הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (במדבר כא) וַיִּדַּר יִשְׂרָאֵל נְדָר לֵנִי וַיֹּאמֶר אִם נָתַן תִּתֵּן וְגו')

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

הַכְּבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל, וְהָרִי פְּרֻשׁוּהָ (משום) שְׁאֵהֲרֹן הָיָה זְרוּעַ וּמִן שַׁל יִשְׂרָאֵל, וְהֵינּוּ שְׁפָתוֹב (במדבר כא) וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עָרֹד וְגו', כִּי בָא יִשְׂרָאֵל דְרָדָא הָאֲתָרִים וְגו'. כְּאֲדָם שְׁהוֹלֵךְ לְלֹא זְרוּעַ וְסוּמְדָא עֲצָמוּ לְכָל מְקוֹם, וְאִז – וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבַּּ מִמֶּנּוּ שְׁבִי, מִשׁוּם שְׁהָיָה בְּלִי זְרוּעַ וּמִן. (ועל זח אַעֲטְרִיכוּ יִשְׂרָאֵל לְנֶדֶר עֲלֵיהּ. וְהוּ שְׁפָתוֹב (במדבר כא)

עֲמָהֶם. וְהוּ שְׁפָתוֹב (שמות לה) וַעֲשׂוּ לִי מִקֹּדֶשׁ וּשְׁכַנְתִּי בְּתוֹכְכֶם. וְרַעְזָה לְהִתְקִינָם כְּמוֹ לְמַעְלָה, וְהַשְׂרָה עֲלֵיהֶם שְׁבַעָה עֲנְנֵי כְבוֹד, שְׁכִינָה הִלְכָה לַפְּנֵיהֶם, וְהוּ שְׁפָתוֹב (שם יג) וַה' הוֹלֵךְ לַפְּנֵיהֶם יוֹמָם. שְׁלִשָּׁה אַחִים קְדוּשִׁים הִלְכוּ בִּינְיהֶם, וּמִי הֵם? מִשָּׁה, אַהֲרֹן וּמִרְיָם. וּבְזוֹכוֹתֵם נָתַן לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְּנוֹת עֲלִיוֹנוֹת (וְהָרִי נִתְבָּאֵר). כֹּל יְמֵי אַהֲרֹן לֹא זָוּוּ עֲנְנֵי

תָּא חַיִּי, אֶהְרֵן דְּרוּעָא יְמִינָא דְּגוּפָא תָּוּה. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (ישעיה סג) מוֹלִיךְ לַיְמִין מוֹשֶׁה זְרוּעַ תַּפְאָרְתּוֹ.
 וּמֵאֵן אִיהוּ. אֶהְרֵן.

וַיִּלְךְ מוֹשֶׁה, מָאֵי וַיִּלְךְ, לְאֵן הִלְךְ. אֶלָּא וַיִּלְךְ, בְּגוּפָא
 בְּלֹא דְרוּעָא. בְּמָה דְאֵתְ אָמַר, (איכה א) וַיִּלְכוּ
 בְּלֹא כַח לְפָנֵי רוּדְף. דְּהָא מִית אֶהְרֵן דְּרוּעָא יְמִינָא,
 וּבְעָא לְאַסְתְּלָקָא גּוּפָא. (כָּל יוֹמוֹי דְּמוֹשֶׁה שְׂמַשָּׂא נְהִיר בְּעֵלְמָא).

כָּל יוֹמוֹי דְּמוֹשֶׁה, אֶכְלוּ יִשְׂרָאֵל לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם.
 בֵּינָן דְּאֵתְא יְהוֹשֻׁעַ, מַה כְּתִיב (יהושע ה) וַיִּשְׁבּוּת
 הַפֶּן מִמַּחֲרַת וְגו'. וַיֹּאכְלוּ מֵעֵבֹר הָאָרֶץ מִמַּחֲרַת
 הַפֶּסֶח. מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֶלָּא דָּא מוֹלְעִילָא וְדָא
 לְתַתָּא. (מִכָּאֵן אֹלִיבָנָא) כָּל זְמַנָּא דְּמוֹשֶׁה אֲשַׁתְּכַח, גּוּפָא
 דְּשְׂמַשָּׂא שְׁלִיט, וְנְהִיר לְעֵלְמָא. בֵּינָן דְּאַסְתְּלָק מוֹשֶׁה,
 אֶתְכַנְשׁ גּוּפָא דְּשְׂמַשָּׂא, וְנָפִיק גּוּפָא דְּסִיְהָרָא.

לשון הקודש

הַשָּׁמַיִם. בֵּינָן שָׂבֵא יְהוֹשֻׁעַ מַה כְּתוּב?
 (יהושע ה) וַיִּשְׁבּוּת הַפֶּן מִמַּחֲרַת וְגו'. וַיֹּאכְלוּ
 מֵעֵבֹר הָאָרֶץ מִמַּחֲרַת הַפֶּסֶח. מַה בֵּין זֶה
 לְזֶה? אֶלָּא זֶה מִלְּמַעְלָה וְזֶה לְמַטָּה. (מִכָּאֵן
 לְמַדְנֵו) כָּל הַזְּמַן שְׂמַשָּׂא נִמְצָא, גּוּף הַשְּׂמַשׁ
 שׁוֹלֵט וּמְאִיר לְעוֹלָם. בֵּינָן שְׂהַסְתְּלָק
 מוֹשֶׁה, הַתְּכַנְשׁ גּוּף הַשְּׂמַשׁ, וַיִּצָּא גּוּף
 הַלְבָבָה.

בֹּא וּרְאֵה, אֶהְרֵן הִיָּה זְרוּעַ יְמִין שֶׁל
 הַגּוּף, וְעַל זֶה כְּתוּב מוֹלִיךְ לַיְמִין מוֹשֶׁה
 זְרוּעַ תַּפְאָרְתּוֹ. וּמִי הוּא? אֶהְרֵן.
 וַיִּלְךְ מוֹשֶׁה. מַה זֶה וַיִּלְךְ? לְאֵן הִלְךְ? אֶלָּא
 וַיִּלְךְ, בְּגוּף בְּלֵי זְרוּעַ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (איכה א)
 וַיִּלְכוּ בְּלֹא כַח לְפָנֵי רוּדְף. שְׁהִירֵי מִת
 אֶהְרֵן, זְרוּעַ יְמִין, וְרַצָּה לְהַסְתְּלָק הַגּוּף.
 (כָּל יְמֵי שֶׁל מוֹשֶׁה הַשְּׂמַשׁ הָאִיר בְּעוֹלָם).
 כָּל יְמֵי מוֹשֶׁה אֶכְלוּ יִשְׂרָאֵל לֶחֶם מִן

כְּתִיב (שמות לג) **אִם אֵין פָּנֶיךָ הוֹלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ**
מִזֶּה וּבִמָּה יִדְעֵ אִפּוּא וְגו'. הָכִי אֹלִיפָנָא,
 בֵּינוּ דְאָמַר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמוֹשֶׁה (שמות לב) הִנֵּה
 מִלְאָכִי יֵלֶךְ לְפָנֶיךָ, אָמַר מֹשֶׁה, וּמָה קִסְטִיפָא
 דְּשִׁמְשָׁא דִּיתְכַנִּישׁ, וַיְדַבֵּר סִיחָרָא, גּוֹפָא דְסִיחָרָא לָא
 בְּעִינָא. אִם אֵין פָּנֶיךָ הוֹלְכִים, גּוֹפָא דְשִׁמְשָׁא בְּעִינָא,
 וְלֹא דְסִיחָרָא. פְּדִין גּוֹפָא דְשִׁמְשָׁא אֶתְנַהֵיר,
 וְאֶתְעָבִיד מֹשֶׁה, פְּגוּזָא דְגּוֹפָא דְשִׁמְשָׁא קַמֵּיהּ
 דִּישְׂרָאֵל. בֵּינוּ דְאֶתְכַנִּישׁ מֹשֶׁה, אֶתְכַנִּישׁ שִׁמְשָׁא,
 וְאֶתְנַהֵיר סִיחָרָא, וְהוּהוּ יְהוֹשֻׁעַ מִשְׁתַּמֵּשׁ לְנַהוּרָא
 דְּסִיחָרָא. וַיִּלְהוּא כְּסוּפָא.

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְגו'. (דברים לא)
 תֵּינּוּ דְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַרְבַּעִין שָׁנִין נָהִיר
 שִׁמְשָׁא לֹזֵן לְיִשְׂרָאֵל, וְאֶתְכַנִּישׁ לְסוּף אַרְבַּעִין שָׁנִין.

לשון הקודש

הַלְבָנָה. וְאִז גּוֹף הַשֶּׁמֶשׁ הוּא, וְנִעֲשֶׂה
 מִשָּׁה כְּמוֹ גּוֹף הַשֶּׁמֶשׁ לְפָנֵי יִשְׂרָאֵל. בֵּינוּ
 שֶׁהַתְּכַנֵּם מִשָּׁה, הַתְּכַנֵּם הַשֶּׁמֶשׁ וְהוּאֲרָה
 הַלְבָנָה, וְהִיא יְהוֹשֻׁעַ מִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹר
 הַלְבָנָה. אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשֶׁה!

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְגו'.
 (דברים לא). הֵינּוּ שֶׁאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 אַרְבַּעִים שָׁנָה הָאִיר הַשֶּׁמֶשׁ לְיִשְׂרָאֵל,

כְּתוּב (שמות לג) **אִם אֵין פָּנֶיךָ הוֹלְכִים אֶל**
 תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה וּבִמָּה יִדְעֵ אִפּוּא וְגו'. כִּד
 לְמַדְנֵג, בֵּינוּ שֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְמוֹשֶׁה (שם לב) הִנֵּה מִלְאָכִי יֵלֶךְ לְפָנֶיךָ,
 אָמַר מֹשֶׁה, וּמָה הַנְּהַגַת הַשֶּׁמֶשׁ
 שֶׁתְּכַנֵּם וְתַנְהִיג הַלְבָנָה – גּוֹף הַלְבָנָה
 אֵינִי רוֹצֵה. אִם אֵין פָּנֶיךָ הוֹלְכִים, אֵינִי
 רוֹצֵה אֶת גּוֹף הַשֶּׁמֶשׁ, וְלֹא אֶת שֵׁל

וְנִהְיֶה סִיְהָרָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָאֵי הָכִי הוּא, הֵינּוּ
 דְּבַתִּיב, (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט וְהָא אֲתַעְרוּ
 חֲבֵרֵיִיא. וְאָנּוּ נֹזְקִים לִיהַ לְקָרָא. אָבֵל עַל מַה
 דְּאֲתַעְרוּ חֲבֵרֵיִיא כְּלָא הוּא אֲעֻטְרִיךְ לְעֵלְמָא, לְגַלְאָה
 (ס"א לתועלתא דבר נש), דְּבַר נָשׁ דִּיתְפַּנֵּשׁ עַד לָא מָטוּן יוֹמוּי.
 תָּא חַזִּי, וְהָא אֲתַמַּר, דְּכָל רוּחִין דְּנַפְקִין מִלְּעִילָא,
 דְּכַר וְנוֹקְבָא נַפְקִי, וּמִתְפָּרְשָׁן. וְלִזְמַנִּין תַּפּוּק
 נְשַׁמְתָּא דְּנוֹקְבָא, עַד לָא נַפְקַת דְּכַר, דְּהוּא בַר זִוְגָה.
 וְכָל זְמַנִּין דְּדְכוּרָא לָא מָטָא זְמַנִּיהַ לְאִזְדוּוּנָא בְּחַדִּי
 נוֹקְבִיהַ, וְאֲתִי אֲחַרָא וְאֲתַנְסִיב בְּחַדְהַ, פִּינּוּן דְּמָטָא
 זְמַנָּא דְּהָאֵי לְאִזְדוּוּנָא, כַּד אֲתַעַר צְדָק בְּעֵלְמָא,
 לְמַפְקַד עַל חוּבֵי עֵלְמָא. כְּנִישׁ לִיהַ לְהָאֵי אֲחַרָא,
 דְּיָתוּה נָסִיב בְּחַדְהַ, וְאֲתִי אֲחַרָא וְנָטִיל לָהּ. וְעַל דָּא
 קָשִׁין זִוּוּגִין קַמִּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

 לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

וְהַתְּכַנֵּס לְסוּף אַרְבַּעִים שָׁנָה, וְהַאִירָה
 הַלְבֵּנָה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאֵי כַּד הוּא,
 הֵינּוּ שְׁבַתוּב (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא
 מִשְׁפָּט, וְהָרִי הִתְעוּרְרוּ הַחֲבֵרִים, וְאָנּוּ
 נִבְאָר אֶת הַפְּסוּק. אָבֵל עַל מַה
 שֶׁהִתְעוּרְרוּ הַחֲבֵרִים, הַכֵּל הוּא צְרִיךְ
 לְעוֹלָם לְגַלּוֹת (לתועלת האדם), שֶׁהָאָדָם
 שָׁנְאָסָף עַד שֶׁלֹּא יִגְיעוּ יָמָיו.
 כֹּא וְרָאָה, וְהָרִי נִתְבָּאָר, שֶׁכָּל הַרוּחוֹת
 שִׁוְעוֹת מִלְּמַעְלָה, יוֹצְאוֹת זָכַר וְנִקְבָּה
 וְנִפְרָדוֹת. וְלַפְעָמִים תֵּצֵא נִשְׁמַת הַנִּקְבָּה
 עַד שֶׁלֹּא יוֹצֵאת הַזָּכַר, שֶׁהוּא בֶּן זִוְגָה.
 וְכָל פְּעָמִים שׁוֹכֵר לֹא הִגִּיעַ זְמַנּוֹ לְהַזְדוּג
 עִם נִקְבָּתוֹ וְכֹא אַחַר וְנִשָּׂא אוֹתָהּ – פִּינּוּן
 שְׁמַנִּיעַ זְמַן שֶׁל זֶה לְהַזְדוּג, כְּשִׁמְתַעוּרָר
 צְדָק בְּעוֹלָם לְפָקַד עַל תְּסֵאֵי הָעוֹלָם,
 כּוֹנֵם אֶת הָאֲחַר הַזֶּה שֶׁנִּשָּׂא אוֹתָהּ, וְכֹא
 הָאֲחַר וְלוֹקַח אוֹתָהּ. וְעַל זֶה קָשִׁים זִוּוּגִים
 לְפָנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְהַתְּכַנֵּס לְסוּף אַרְבַּעִים שָׁנָה, וְהַאִירָה
 הַלְבֵּנָה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאֵי כַּד הוּא,
 הֵינּוּ שְׁבַתוּב (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא
 מִשְׁפָּט, וְהָרִי הִתְעוּרְרוּ הַחֲבֵרִים, וְאָנּוּ
 נִבְאָר אֶת הַפְּסוּק. אָבֵל עַל מַה
 שֶׁהִתְעוּרְרוּ הַחֲבֵרִים, הַכֵּל הוּא צְרִיךְ
 לְעוֹלָם לְגַלּוֹת (לתועלת האדם), שֶׁהָאָדָם
 שָׁנְאָסָף עַד שֶׁלֹּא יִגְיעוּ יָמָיו.
 כֹּא וְרָאָה, וְהָרִי נִתְבָּאָר, שֶׁכָּל הַרוּחוֹת
 שִׁוְעוֹת מִלְּמַעְלָה, יוֹצְאוֹת זָכַר וְנִקְבָּה

וְכָל דָּא בְּגִין דְּסֶרַח דְּכוּרָא עוּבְדוּי, וְאַף עַל גַּב דְּלֹא
 סֶרַח כָּל כַּךְ עוּבְדוּי בְּחֻטְאֵיהּ, אֲתַכְּנִישׁ בְּחַהּוּא
 זְמַנָּא, עַד לָא מָטוּן יוּמוּי. דְּלֹא עָבִיד הָכִי בְּמִשְׁפָּט.
 וְעֵלְיָה כְּתִיב, (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט. וְאַעֲרַע
 בֵּיהּ דִּינָא דְצָדֵק בְּחֻבּוּי, בְּגִין דְּמָטָא זְמַנִּיהּ דְּאַחֲרָא,
 וְנָסִיב לָהּ, דְּהָא דִּירֵיהּ הִיא.

אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאַמָּאי, יַפְרִישׁ לֹזֵן קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וַיִּיתִי אַחֲרָא וַיְהִיב לִיהּ. אָמַר לִיהּ
 דָּא הוּא תוּעֵלְתָא דְּבַר נָשׁ, וְטִיבוּ דְעָבִיד עִמִּיהּ, דְּלֹא
 יִמְטִי (ס"א יחמ"י) אֲתַתִּיהּ בִּידָא אַחֲרָא.

וְהָא חַזִּי, אִי הָאִי (דף רפ"ד ע"א) לָא כְּשֶׁרֶן עוּבְדוּי, אִף
 עַל גַּב דְּדִילִיָּהּ הִיא תְּהִיא אֲתַתָּא, לָא אֲתַדְּחִי
 הָאִי אַחֲרָא מְקַמִּיהּ.

תָּא חַזִּי, שְׂאוּל מְלָכָא נָטַל מְלָכוּ. (אמאי) בְּגִין דְּעַד
 לָא מָטָא זְמַנִּיהּ דְּדוּד לְהָאִי. דְּהָא מְלָכוּ הוּא

לשון הקודש

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְיִבֵּא אַחַר וַיִּתֵּן לוֹ?
 אָמַר לוֹ, זוּהִי תוּעֵלְתוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְטוֹב
 שְׁעוֹשָׂה עִמּוֹ שְׂלֵא תִגִּיעַ (וְרָאָה אִתּוֹ) אֲשֶׁתוֹ
 בְּיַד אַחֵר.

וְיִבֵּא וְרָאָה, אִם זֶה מַעֲשֵׂיו אֵינָם בְּשָׂרִים,
 אִף עַל גַּב שְׂהָאֲשָׁה הַזֹּאת הִיא שְׂלוֹ, לֹא
 יִדְחָה אַחֵר מְלַכְּנִי.

בֵּא וְרָאָה, שְׂאוּל הַמֶּלֶךְ נָטַל מְלָכוּתוֹ,

וְכָל זֶה מִשּׁוּם שֶׁהוֹכֵר סֶרַח בְּמַעֲשָׂיו. וְאַף
 עַל גַּב שֶׁלֹּא סֶרַח כָּל כַּךְ מַעֲשֵׂיו בְּחֻטְאוֹ,
 הַתְּכַנֵּס בְּאוֹתוֹ זְמַן עַד שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ יָמָיו,
 שְׂלֵא עוֹשָׂה בֵּן בְּמִשְׁפָּט, וְעֵלְיוֹ כְּתוּב וַיֵּשׁ
 נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט. וּפּוֹנֵשׁ בֵּית דִּין שֶׁל
 צָדֵק בְּחֻטְאוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהִגִּיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל
 הָאַחֵר, וְלוֹקַח אוֹתָהּ, שְׂהָרִי הִיא שְׂלוֹ.
 אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְלָמָּה יַפְרִיד אוֹתָם

וְהָאֵי דְדוּד, וְאַתָּא שְׂאוּל וְנָטִיל לֵיהּ. בֵּינוּן דְּמָטָא
 זְמַנֵּיהּ דְּדוּד לְמִוּרַת דִּילֵיהּ, כְּדִין אַתְּעַר צְדָק (מְלֻכוּתָא
 דְּלַעֲיָלָא) וְכַנְיֵשׁ לֵיהּ לְשְׂאוּל בְּחוּבוּי, וְאַתְדַּחֵי מִקַּמֵּי דְדוּד,
 וְאַתָּא דוּד וְנָטִיל דִּילֵיהּ.

וְאַמַּאי לָא אַעֲדֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשְׂאוּל מִמְּלֻכוֹ,
 וְלָא יְמוּת. אֶלָּא טִיבוֹ עֶבֶד קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עֲמִיהּ, דְּכַנְיֵשׁ לֵיהּ בְּמְלֻכוּתָא, וְלָא יַחְמֵי עֲבָדֵיהּ
 שְׂלִיט עֲלֵיהּ, וְנָטִיל מַה דְּהָוָה דִּילֵיהּ בְּקַדְמִיתָא. כְּךָ
 הָאֵי. בְּגִין כְּךָ, בְּעֵי בַר נָשׁ לְמַבְעֵי רַחֲמֵי קָמֵי קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, כִּד אֶזְדַּוְּנָג, דְּלָא יְתַדַּחֵי מִקַּמֵּי אַחֲרָא.

כְּתִיב, (דְּבָרִים א) וַיֹּאמֶר יי' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף דְּבַר
 אֵלַי וְגו' וְהָא אֹקִימְנָא, אָמַר לֵיהּ קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה, מִשָּׁה, תְּבַעֵי לְאַחֲדָשָׁא (ס"א לְאַכְתָּשָׁא)
 עֲלֻמָּא, חָמִית מִן יוֹמָךְ שְׂמִשָּׁא פְּלַח לְסִיחָרָא. חָמִית

לשון הקודש

עֲשֵׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂכַנְס אֹתוֹ
 בְּמְלֻכוֹת, וְלָא יֵרָאֵה עֲבָדוֹ שׁוֹלֵט עָלָיו
 וְלוֹקַח מַה שְּׁהֵיָה שְׁלוֹ בְּתַחֲלָה. כְּךָ זֶה.
 מִשׁוּם כְּךָ צְרִיךְ הָאָדָם לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים
 לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁמְזַדְּנָג, שְׁלָא
 יִדְחָה מִלְּפָנֵי אַחֵר.

כְּתוּב (דְּבָרִים א) וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל
 תּוֹסֵף דְּבַר אֵלַי וְגו'. וְהָרִי בְּאַרְנֹנ, אָמַר לוֹ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה, מִשָּׁה, הִתְרַעָה

(לְמַח) מִשׁוּם שְׂעֲדִין לָא הִגִּיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל דוּד
 לְזֶה, שְׁהָרִי מְלֻכוֹת הֵיטָה וְהָאֵי שֶׁל דוּד,
 וְכָא שְׂאוּל וְלָקַח אֹתָהּ. בֵּינוּן שְׁהִגִּיעַ זְמַנּוֹ
 שֶׁל דוּד לְרִשְׁתָּא אֵת שְׁלוֹ, אִזְ הִתְעוּרַר
 צְדָק (מְלֻכוֹת שְׁלַמְעֵלָה) וְכַנְס אֵת שְׂאוּל
 בְּחֵטְאוֹ, וְנִדְחָה מִלְּפָנֵי דוּד, וְכָא דוּד
 וְלָקַח אֵת שְׁלוֹ.

וְלֻמָּח לָא הִסִּיר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת
 שְׂאוּל מִהַמְּלֻכוֹת וְלָא יְמוּת? אֶלָּא טוּבָה